

Beleidsplan Sint Bernardushof (2017)

I Continuïteit

Eerste peiler van de museumorganisatie is het team van vrijwilligers dat vanaf 1997 erin slaagt de geschiedenis van het klooster Sint Bernardus (1192- 1594) voor het voetlicht te brengen ten behoeve van de jaarlijks duizenden bezoekers. Tweede peiler is de symbiose met de bewoner en eigenaar van het pand Hofstraat 45 die zich tevens dagelijks inzet voor het rondleiden van de bezoekers.

Het in standhouden en zo mogelijk uitbreiden van het vrijwilligersteam is een aanhoudende zorg van het bestuur. Om de belangstelling te vergroten wordt niet alleen meer geworven voor het rondleiden van de bezoekers maar ook voor het gastvrouw- en heerschap in het museum. Een belangrijke taak van het team is voorts het verzorgen van de jaarlijkse wisselexpositie. In geval de tentoonstellingscommissie die de komende expositie verzorgt moet worden versterkt kan het noodzakelijk zijn om op zoek te gaan naar kandidaten van buiten het team.

Voor het geval de bewoner/eigenaar van Hofstraat 45 zich vanwege zijn leeftijd terug moet trekken wordt hiermee in de exploitatie van het museum rekening gehouden: telkenjare wordt een bedrag gereserveerd dat kan worden aangesproken bij de overdracht van het pand aan het stichtingsbestuur van Sint Bernardushof.

II Collectie

De wisselexposities worden ingericht op basis van bij musea en particulieren te verwerven bruiklenen. De eigen collectie is beperkt en wordt slechts incidenteel uitgebreid door schenking of door externe financiering. Omdat de opbrengsten bestemd worden voor de financiering van de overdracht van het pand heeft een bijdrage voor de uitbreiding van de collectie uit de exploitatie geen prioriteit. Bij collectievorming denkt de Sint Bernardushof in de eerste plaats aan de uitbreiding van de collectie portretten van de humanisten die als collectief worden aangeduid met het begrip *Aduarder Kring*. Het museum beschikt over een collectie Middeleeuwse bakstenen, voor een belangrijk deel afkomstig van het klooster en grotendeels geregistreerd. De registratie, met name van de collectie in de buitenvitrine moet nog geschieden.

Gestreefd wordt naar een betere depotvoorziening.

De bibliotheek die het karakter heeft van een handbibliotheek ten behoeve van de exposities en de rondleidingen wordt alleen uitgebreid voor zover het gaat om publicaties die rechtstreeks met het klooster Aduard als Cisterciënzer klooster te maken hebben.

III Inhoudelijke activiteiten

De laatste jaren zijn door medewerkers van het musea educatieve programma's ontwikkeld voor het bezoek van schoolklassen aan het museum. Het educatief programma rond de steenoven en het vormen van bakstenen zal worden uitgebreid met de productie van een film die in gaat op het maken van de baksteen in de steenoven maar ook op zijn bijzondere artistieke toepassing in Groningen. Al dan niet vanwege een vraag van elders zullen meer programma's worden ontwikkeld.

Bij de thema's van de wisselexposities wordt gestreefd naar een aanbod van lezingen en andere activiteiten voor het publiek.

IV Kloosterdorp

Het dorp ontleent zijn identiteit mede aan de sporen die het klooster heeft achtergelaten en die zichtbaar zijn en zichtbaarder gemaakt kunnen worden. Het architectenbureau DAAD heeft het in het in opdracht van de gemeente Zuidhorn uitgebrachte rapport *Het nieuwe Wonder van Aduard* over het “leesbaar maken van de kloostergeschiedenis”. Om meer aandacht te realiseren voor deze geschiedenis streven de Sint Bernardushof en het Rechthuis naar het tot stand brengen van één museale organisatie waarbij het Rechthuis een permanente tentoonstelling hoopt tot stand te brengen die gewijd zal zijn aan de geschiedenis van het water, met name in Middag Humsterland. In die geschiedenis heeft het klooster een aanzienlijke rol gespeeld. Het bestuur van de Sint Bernardushof ondersteunt de acties van het Rechthuis tot verdere restauratie en museale inrichting. Het streven kan op de instemming rekenen van de beide andere erfgoedorganisaties van Aduard (“Aduarder monumenten” en de Historische Vereniging Aduard”, met Rechthuis en Sint Bernardushof het “Platform Educatief Erfgoed” vormend) en van het gemeentebestuur van Zuidhorn.

Het gemeentebestuur heeft voorts opdracht gegeven tot het maken van een 3D app en van een aantal kunstwerken met informatieborden behulp waarvan een route door het dorp kan worden gevolgd en het beeld van het klooster kan worden opgeroepen. Om te stimuleren dat deze voorziening door bezoekers wordt benut ontwikkelt het museum een aanbod waarbij de bezoekers via de maquette het kloostercomplex krijgen uitgelegd alvorens de wandeling met de 3D app onder begeleiding wordt ondernomen.

Het beter zichtbaar maken en houden van de contouren van het kloosterterrein en van de kloosterkerk is een taak die in de eerste plaats bij het gemeentebestuur ligt. Het bestuur zal hier bij het gemeentebestuur aandacht voor blijven vragen.

V Organisatie

Fusie van Sint Bernardushof en Rechthuis leidt tot opschaling van de organisatie met meer vrijwilligers en een uitbreiding van de beheerstaken. Een nieuwe peiler zal nodig zijn: een professionele kracht zal bestuur en vrijwilligers ter zijde moeten staan. De noodzaak daartoe wordt alleen maar groter als de bewoner van het pand zijn belangrijke rol in de organisatie vanwege zijn leeftijd moet opgeven. Een en ander kan niet gerealiseerd zonder de steun van de gemeentelijke en andere overheden. Het streven is erop gericht deze steun te verwerven.

VI De omgeving

Het bestuur onderkent het belang van de verwevenheid van het museum met zijn omgeving. Dit leidt tot het organiseren van activiteiten als lezingen en uitvoeringen waarbij “de omgeving” (dorp en regio) nadrukkelijk wordt uitgenodigd. Het bestuur streeft er naar met andere organisaties in Aduard (de Wandelstichting, Dorpsbelangen, Open Monumentendag) activiteiten op te zetten.

Wij doen mee aan de gesprekken die beogen het nationaal landschap Middag Humsterland meer bekendheid te geven.

De gemeentelijke herindeling die hoogstwaarschijnlijk zal leiden tot de nieuwe gemeente Westerkwartier zal ons in contact brengen met andere musea in het gebied als bijvoorbeeld Wierdenland te Ezinge. Gezamenlijk streven zal moeten zijn de aandacht voor de post cultuur op de gemeentebegroting te versterken. De meeste gemeenten uit het gebied besteden nu een fractie van het budget aan cultuur.